

یکی از واحدهای تأثیرگذار در عملیات‌های هشت سال دفاع مقدس، واحد جنگ الکترونیک (جنگال) سپاه بوده است. نیروهای این واحد با رصد فعالیت‌های دشمن از خطوط مقدم تا عمق منطقه نبرد از طریق دستگاه‌های الکترونیکی و بی‌سیم‌های غنیمی و تجزیه و تحلیل اطلاعات آنها، داده‌های ارزشمندی از موقعیت و توان دشمن به دست می‌آوردند و سپس با گزارش نتایج این اقدامات، کمک شایان توجهی به فرماندهان جنگ و رزمندگان در نبرد با دشمن می‌کردند. در شماره‌های گذشته مجله به نقشی که نخبگان جهاد دانشگاهی صنعتی شریف در پیشرفت جنگ الکترونیک (کشف رمز سیستم پیشرفته رمزکننده راکال انگلیسی و مهندسی معکوس) کشور در دهه ۶۰ داشتند، پرداختیم. در این روزها که مصادف با بیست و هشتمین سالگرد شگفت‌انگیزترین عملیات دفاع مقدس یعنی والفجر ۸ است چند روایت از مرحوم دکتر علی‌اصغر زارعی مرتبط با اوچ عملکرد واحد جنگال را که در این عملیات بوده، مرور خواهیم کرد. مرحوم زارعی، دکترای مدیریت سیستم و مهندسی برق و مخابرات داشت و از ابتدای جنگ، عهده‌دار مسئولیت‌های متعددی از جمله فرماندهی یگان جنگ الکترونیک سپاه پاسداران بود. کتاب «جنگال»، روایت تلاش‌ها و مجاهدت‌های این فرمانده در طول سال‌های دفاع مقدس در قالب ۲۰ گفت‌وگو به کوشش جناب آقای یحیی‌نیزی و توسط انتشارات مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس منتشر شده است.

تدبیر جنگال در آستانه عملیات

چون ما از تدبیر عملیات آگاه بودیم، می‌دانستیم، هدف اصلی قرارگاه برای عبور از اروند و رسیدن به هدف، دسترسی به عقبه‌های دشمن در فاواست و در نهایت اگر توفیق پیدا می‌کرد، عملیات به سمت ام‌القصر ادامه می‌یافت. این عمق منطقه عملیات بود که برای ما ترسیم شده بود.

ما باید اطلاعاتی درباره توانمندی و تحرکات نیروی زمینی عراق در خط و پشتیبانی‌اش، همچنین پشتیبانی هوایی و بالگردهایش کسب می‌کردیم که همه اینها را به وسیله آن مدار جنگ الکترونیکی که ترسیم کرده بودیم، به دست می‌آوردیم. ما در خود منطقه قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص)، یک سایت تاکتیکی داشتیم که روی خودرو سوار بود و همه تجهیزات را داشت. از نظر دید و تیر و پوشش و پشتیبانی هم جایش خیلی امن و خوب بود. از آنجا می‌توانستیم تلاش اولیه و تلاش اصلی را برای رسیدن به اهداف منطقه عملیات و حتی در عمق براحتی کنترل کنیم.

ما باید اطلاعاتی درباره توانمندی و تحرکات نیروی زمینی عراق در خط و پشتیبانی‌اش، همچنین پشتیبانی هوایی و بالگردهایش کسب می‌کردیم که همه اینها را به وسیله آن مدار جنگ الکترونیکی که ترسیم کرده بودیم، به دست می‌آوردیم

در عمق منطقه فاو، یگانی از دشمن آن‌چنان استقرار نداشت. دشمن یگان در خط داشت، اما عمق زیادی نداشت. هیچ ضرورتی نداشت که ما برویم آن طرف منطقه مستقر شویم، با آن مدار الکترونیکی که درست کرده بودیم؛ می‌فهمیدیم در خط عراقی‌ها مثلاً الان لشکر کارد روی جاده استراتژیک است، یا از سمت جاده البحار چه یگانی می‌آید. ما هیچ تردیدی درباره اصل غافلگیری در این عملیات نداشتیم و به دلیل وسعت عقبه و عرض عقبه‌ای که وجود داشت، قرارگاه تلاش جدی‌راری همین محورها گذاشته و هدف‌هایی را ترسیم کرده بود.

عبور موفق از اروند

ساعت ۱۰ شب بیست و یکم بهمن ۱۳۶۴ که آقا محسن دستور آغاز عملیات را دادند، واحدهای عملیاتی و غواص‌های ما حرکت کردند. یک اضطراب و دلهره فزاینده‌ای در قرارگاه وجود داشت که این واحدها بتوانند از ساحل شمالی به ساحل جنوبی اروند برسند. در زمان عبور غواص‌ها، دقت و حساسیت ما برای اینکه بالاخره یک ارتباطی از دشمن را کشف کنیم، خیلی زیاد بود، اما چیزی پیدا نکردیم. اولین یگان ماکه از اروند عبور کرد و به ساحل دشمن چسبید و سنگر عراقی‌ها را تصرف کرد، ما فهمیدیم سنگر عراقی‌ها تصرف شده، اما از ارتباط عراقی‌ها خبری نبود. غواص‌های یگان‌ها وقتی به آن طرف ساحل رسیدند و بالا رفتند، درگیری شروع شد. آنهایی که دشمن را غافلگیر کرده بودند، سروصدانداشتند و با واحدهای عقبه دشمن درگیر شده بودند. نیروهایی که از ساعت

